

OBSAH

Předmluva.....	5
Úvod.....	8
§ 1: Metoda.....	8
§ 2: Plán studie	9

PRVNÍ ČÁST TEOLOGIE PRAMENŮ

PRVNÍ SEKCE:

SVÁTOST BIŘMOVÁNÍ V UČENÍ MAGISTERIA OD PIA X. DO JANA PAVLA II.

1. kapitola: Svátost biřmování a ostatní svátosti.....	17
§ 1: Biřmování a křest	17
§ 2: Biřmování a eucharistie.....	18
§ 3: Biřmování v triádě svátostí iniciace	20
2. kapitola: Původ biřmování – Letnice	30
3. kapitola: Dva úhly pohledu na účinky biřmování	33
§ 1: Úhel pohledu rozlišující ontologický řád a řád činnosti	33
A) Ontologický řád.....	33
1) Spodobení s Kristem a přivtělení k církvi.....	33
2) Pověření k apoštolátu.....	36
3) Síla	40
4) Milost a ctnosti	42
B) Řád činnosti	45
1) Činnost v církvi.....	45
2) Činnost směrem ven	46
§ 2: Úhel pohledu rozlišující individuální a komunitární aspekt	52
A) Individuální aspekt	52
B) Komunitární aspekt.....	53
Závěr k učení Magisteria	55
4. kapitola: Nový obřad biřmování.....	57
§ 1: Pořadí svátostí iniciace	59
§ 2: Význam svátostného obřadu	62
§ 3: Historický nástin problematiky ztotožnění vkládání rukou a pomazání křížmem	67

Závěr k novému obřadu biřmování	71
5. kapitola: Stanovení věku pro přijetí biřmování biskupskými konferencemi	72
 Závěr první sekce	79

DRUHÁ SEKCE: TEOLOGICKÁ REFLEXE

1. kapitola: Od katolického poklidu k anglikánskému dilematu	83
§ 1: Katolický poklid	83
A) Existence a povaha biřmování	84
B) Obřad biřmování	87
C) Udělovatel biřmování	89
D) Příjemce biřmování a účinky svátosti	90
E) Speciální studie o biřmování	92
Závěr	96
§ 2: Otázka „dilematu“ u anglikánů a probužení zájmu na straně katolické teologie	98
2. kapitola: Místo biřmování v křesťanské iniciaci	99
§ 1: Vztah mezi křtem a biřmováním	100
§ 2: Pořadí svátostí iniciace	103
3. kapitola: Hledání opěrných bodů pro theologické pochopení svátosti	106
§ 1: Spodobení s Kristem prostřednictvím křtu a biřmování	107
§ 2: Analogie dvojic Velikonoce – Letnice a křest – biřmování	108
§ 3: Rozhodující úloha udělovatele	110
Závěr	111
4. kapitola: Účinky svátosti	112
§ 1: Účinky v ontologickém rádu	113
A) Biřmování jako završení křtu	113
B) Stav dokonalosti	115
C) Síla a mužnost	116
§ 2: Účinky v rádu činnosti	117
A) Svědectví Kristu a angažovanost	117
B) Svědectví vyplývající z dokonalosti	119
5. kapitola: Svátostní charakter a účast na Kristově kněžství	120
 Závěr druhé sekce	124

TŘETÍ SEKCE: POHLED Z PERSPEKTIVY EKUMENICKÉHO DIALOGU

1. kapitola: Ekumenický dialog mezi katolickou církví a nekatolickým Východem	128
§ 1: Krátké shrnutí ortodoxní nauky	129
§ 2: Styčné body a rozdíly mezi křesťanským Východem a Západem... .	132
§ 3: Nové obřady biřmování z ekumenického hlediska	136
A) Obřad svátosti z hlediska ekumeny.....	136
B) Pořadí svátostí křesťanské iniciace	140
2. kapitola: Ekumenický dialog mezi katolickou církví a protestanty	140
§ 1: Krátké shrnutí učení církevních společenství vzešlých z reformace	140
§ 2: Hledání styčných bodů mezi katolíky a protestanty	144
Závěr sekce o ekumenických otázkách	148

**DRUHÁ ČÁST
SPEKULATIVNÍ TEOLOGIE****PRVNÍ SEKCE: VÝZNAM SVÁTOSTNÉHO OBŘADU**

Úvod.....	153
1. kapitola: Božská poslání podle svatého Augustina	155
§ 1: Viditelná poslání	156
§ 2: Poslání Syna	156
§ 3: Poslání Ducha Svatého	158
§ 4: Případ Otce	159
Závěr ke svatému Augustinovi.....	160
2. kapitola: Viditelná poslání v Sumě teologie sv. Tomáše	160
§ 1: Místo a struktura otázky <i>STh I, 43</i>	160
§ 2: Obecný pojem poslání.....	161
§ 3: Neviditelná poslání	162
§ 4: Viditelná poslání	164
§ 5: Přínos svatého Tomáše vzhledem ke svatému Augustinovi	165

3. kapitola: Teologie božských poslání	166
§ 1: Veditelné poslání Syna	167
A) Vhodnost vtělení	167
B) Poslání-zjevení	168
C) Poslání-posvěcení	170
§ 2: Veditelné poslání Ducha Svatého	171
A) Upřesnění počtu veditelných poslání Ducha Svatého	171
B) Důvody vhodnosti pro následnost poslání	173
C) Vztah poslání Syna a Ducha Svatého	174
1) Význam Letnic	174
2) Spojitost Krista s Duchem Svatým	175
3) Funkce veditelných znamení poslání Ducha	175
4) Charakteristické znaky věku Ducha	176
D) Termín veditelného poslání Ducha	176
Závěr k teologii o veditelných posláních Syna a Ducha Svatého	178
4. kapitola: Začlenění biřmování do dějin spásy	181
§ 1: Vztah mezi dějinami spásy a svátostmi	181
§ 2: Princip <i>Omne agens agit simile sibi</i>	184
§ 3: Konvenience svátosti biřmování	186
Závěr	190

DRUHÁ SEKCE: SVÁTOSTNÝ CHARAKTER

1. kapitola: Obecný pojem svátostného charakteru	192
§ 1: Církevní nauka o svátostném charakteru	192
§ 2: Obecný pojem charakteru u svatého Tomáše Akvinského	193
§ 3: Kristovo kněžství	198
§ 4: Křesťanský kult	204
§ 5: Duchovní obět	208
2. kapitola: Charakter biřmování	213
§ 1: Eucharistie a duchovní oběť	214
§ 2: Kult křesťanského náboženství	217
§ 3: Kult putující církve	219
§ 4: Svědectví skutky a slovem v síle biřmování	221

TŘETÍ SEKCE: SVÁTOSTNÁ MILOST

1. kapitola: Obecný pojem svátostné milosti	225
§ 1: Aktuální ekonomie dějin spásy	225

---

§ 2: Identita posvěcující a svátostné milosti	228
§ 3: Pojetí svátostné milosti	229
2. kapitola: Některé pojmy spojované se svátostnou milostí	
biřmování	234
§ 1: Plnost Ducha Svatého.....	234
§ 2: Duchovní boj	235
§ 3: Analogie mezi přirozeným životem a životem milosti.....	238
A) Zařazení analogie podle typu	238
B) Konstituování bytí	239
C) Pojem růstu.....	242
D) Pojem věku dokonalosti.....	245
3. kapitola: Milost biřmování	248
§ 1: Dvojí završení.....	248
§ 2: Jistá nesrovnalost	248
§ 3: Milost růstu, milost duchovní plodnosti	250
§ 4: Jediný základ jednání	254
4. kapitola: Reálné rozlišení milosti křtu a milosti biřmování	255
§ 1: Metafyzický pojem dokonalosti.....	256
A) První a druhá dokonalost	256
B) První dokonalost křesťanského bytí	258
§ 2: Milost hlavy je dokonalostí osobní milosti Krista.....	262
§ 3: Kristus plný milosti a pravdy rostl v milosti	266
Závěr sekce	270
Obecný závěr.....	272
Použité zkratky	277
Bibliografie	278
Dokumenty Magisteria	278
Sekundární literatura	281
Rejstřík	288